Категорія справи № **910/7708/17: Господарські справи; Укладення, зміни, розірвання, виконання договорів (правочинів) та визнання їх недійсними, зокрема:; Розірвання договорів (правочинів); купівлі - продажу.**
Надіслано судом: **23.10.2017.** Зареєстровано: **24.10.2017.** Оприлюднено: **26.10.2017.**

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД міста КИЄВА 01030, м.Київ, вул.Б.Хмельницького,44-В, тел. (044) 284-18-98, E-mail: inbox@ki.arbitr.gov.ua

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

19.10.2017**Справа №910/7708/17**

За позовом Фонду державного майна України

до **1.** Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕСУ»

2. Публічного акціонерного товариства «Державний експортно-імпортний банк України»

третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідачів

Публічне акціонерне товариство «Державний ощадний банк України»

про розірвання договору купівлі-продажу акцій № КПП-582 від 11.03.2011,

зобов'язання списати кошти, стягнення 2.171.169.000,00 грн.

Суддя Сівакова В.В.

Представники сторін:

від позивача Шрамко А.В., довіреність № 287 від 09.08.2017

Міщенко О.С., довіреність № 288 від 09.08.2017

від відповідача-1 Шнеренко В.А., довіреність № б/н від 09.08.2017

від відповідача-2 Беседін В.І., довіреність № 010-00/687 від 20.02.2017

Мосійчук Я.І., довіреність № 010-01/2344 від 11.04.2014

від третьої особи Пономаренко П.І., довіреність № 19/3-02/200 від 14.11.2016

від Генеральної прокуратури України не з'явився

СУТЬ СПОРУ:

На розгляд Господарського суду міста Києва передані позовні вимоги Фонду державного майна України до Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕСУ» та Публічного акціонерного товариства «Державний експортно-імпортний банк України» про

- розірвання договору купівлі-продажу пакету акцій відкритого акціонерного товариства «Укртелеком» за конкурсом № КПП-582 від 11.03.2011 у кількості 17.376.189.488 штук простих іменних акцій, що становить 92,791% статутного капіталу товариства, укладений між Фондом державного майна України та Товариством з обмеженою відповідальністю «ЕСУ»;

- зобов'язання Публічне акціонерне товариство «Державний експортно-імпортний банк України» списати з рахунку Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕСУ» пакет акцій ПАТ «Укртелеком» у кількості 17.376.189.488 штук простих іменних акцій, що становить 92,791% статутного капіталу товариства на рахунок Держави Україна;

- стягнення з Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕСУ» на користь державного бюджету України пеню у розмірі 81.900.000,00 доларів США, що в перерахунку на національну валюту за офіційним курсом Національного банку України станом на 10.05.2017 становить 2.171.169.000,00 грн.

Позовні вимоги обґрунтовані тим, що відповідач-1 неналежним чином виконує взяті на себе зобов'язання за договором купівлі-продажу пакета акцій відкритого акціонерного товариства «Укртелеком» за конкурсом № КПП-582 від 11.03.2011, а саме: не внесено інвестицій у визначеному розмірі, не створено та не передано у державну власність виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення, у зв'язку з чим позивач вказує на наявність правових підстав для розірвання такого договору, зобов'язання відповідача-2 списати з рахунку відповідача-1 пакет акцій ПАТ «Укртелеком» у кількості 17.376.189.488 штук на рахунок держави та стягнення з відповідача-1 пені за прострочення виконання зобов'язання із внесення інвестицій.

Ухвалами Господарського суду міста Києва від 18.08.2017 відстрочено сплату судового збору до ухвалення судового рішення, порушено провадження у справі № 910/7708/17 та призначено її до розгляду на 12.09.2017.

Позивачем 05.09.2017 до відділу діловодства суду подано докази сплати судового збору за звернення з позовом у даній справі.

06.09.2017 від Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» до відділу діловодства суду надійшла заява про залучення останнього до участі у справі в якості третьої особи, яка не заявляє самосійних вимог на предмет спору, на стороні відповідачів.

11.09.2017 від представника ОСОБА_7 до відділу діловодства суду надійшло клопотання про залучення останнього до участі у справі третьою особою, яка не заявляє самосійних вимог на предмет спору, на стороні відповідачів, яке мотивовано тим, що управління з розслідування злочинів, вчинених злочинними організаціями, Генеральної прокуратури України здійснюється досудове розслідування у КП №22014000000000090 від 25.03.2014 за фактами невиконання покупцем пакета акцій ВАТ «Укртелеком» - ТОВ «ЕСУ» умов приватизації щодо створення виділеної комунікаційної мережі спеціального призначення, незаконного фінансування упродовж 2012-2013 років створення ТМСП за рахунок коштів Державного бюджету України в сумі 220 млн. грн. та приватизації 92.7906% державного пакету акцій ВАТ «Укртелеком» за зниженою ціною, в рамках якого ОСОБА_7 підозрюється у пособництві здійснення розтрати чужого майна в особливо великих розмірах шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем за попередньою змовою групою осіб, а тому, на думку заявника, предмет розгляду справи № 910/7708/17 кореспондується з пред'явленою підозрою ОСОБА_7 у КП № 22014000000000090 від 25.03.2014, тобто, підстави та обставини якими позивач намагається обґрунтувати свій позов, покладені в основу підозри ОСОБА_7

Відповідач-1 у поданому 11.09.2017 до відділу діловодства суду відзиві на позовну заяву в задоволенні позову просить відмовити, вказавши на те, що внесення інвестицій в грошовій формі у розмірі 450 млн. дол. США не є фіксованою умовою конкурсу, і наведено в Концепції лише як план, а не зобов'язання ТОВ «ЕСУ», а тому його невиконання не може тягнути за собою наслідків у вигляді існування підстав для розірвання приватизаційного договору. В частині створення та передачі державі виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення зазначив, що відповідна мережа була створена в повній мірі, однак її неприйняття у державну власність зумовлено незалежними від відповідача 1 обставинами.

Відповідачем-1 11.09.2017 до відділу діловодства суду подано клопотання про зупинення провадження у даній справі до вирішення адміністративними судами справи № 826/6068/17 за позовом ТОВ «ЕСУ» до Фонду державного майна України про визнання протиправним та скасування рішення Фонду державного майна України, викладеного в протоколі від 22.03.2017 про залишення без змін висновків акту від 17.02.2017 поточної перевірки виконання умов договору № КПП-582 купівлі-продажу пакета акцій ВАТ «Укртелеком» за конкурсом від 11.03.2011.

Позивачем 12.09.2017 до відділу діловодства суду подано клопотання про залучення до участі у справі третьою особою, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідачів - Публічне акціонерне товариство «Державний ощадний банк України».

Подані позивачем та Публічним акціонерним товариством «Державний ощадний банк України» клопотання та заява мотивовані тим, що акції ПАТ «Укртелеком», які належать на праві власності ТОВ «ЕСУ» та були придбанні останнім у позивача згідно договору № КПП-582 від 11.03.2011, перебувають в заставі у АТ «Ощадбанк» згідно з договором застави № 18315Z1 від 15.09.2015 та забезпечують виконання зобов'язань ПАТ «Укртелеком» перед АТ «Ощадбанк» за договором купівлі-продажу цінних паперів № 6026-ДД/2015 від 15.09.2015, а тому вирішення спору у даній справі може вплинути на права і обов'язки АТ «Ощадбанк».

Відповідачем-2 в судовому засіданні 12.09.2017 подані пояснення по справі за змістом яких останній вказує на те, що Публічне акціонерне товариство «Державний експортно-імпортний банк України» не є належним відповідачем у справі, а тому його статус як учасника судового процесу має бути замінено на третю особу, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору.

В судовому засіданні 12.09.2017 судом відмовлено в задоволенні клопотання представника ОСОБА_7 про залучення останнього до участі у справі третьою особою, яка не заявляє самосійних вимог на предмет спору, на стороні відповідачів; відмовлено в задоволенні клопотання відповідача-1 про зупинення провадження у даній справі; оголошено перерву до 21.09.2017.

Ухвалою Господарського суду міста Києва № 910/7708/17 від 12.09.2017 залучено до участі у справі третьою особою, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідачів - Публічне акціонерне товариство «Державний ощадний банк України».

Позивачем 20.09.2017 до відділу діловодства суду подано клопотання про залучення до участі у справі третьою особою, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору - Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Судом в задоволенні поданого позивачем клопотання про залучення третьої особи відмовлено з огляду на не доведення останнім існування обставин, з якими положення ст. 27 Господарського процесуального кодексу України передбачають можливість залучення третіх осіб, а саме не доведення обставин того, що рішення з даного спору може вплинути на права і обов'язки вказаної особи щодо однієї із сторін спору.

Третьою особою 21.09.2017 до відділу діловодства суду та в судовому засіданні подані клопотання про відкладення розгляду справи.

Позивачем в судовому засіданні 21.09.2017 подано додаткові пояснення, відповідно до яких вказував на те, що умови Концепції післяприватизаційного розвитку ВАТ «Укртелеком», якими і визначається невиконаний відповідачем 1 обов'язок з внесення інвестицій у розмірі 450 млн. дол. США, у відповідності до п. 11 договору купівлі-продажу пакета акцій відкритого акціонерного товариства «Укртелеко» за конкурсом № КПП-582 від 11.03.2011 та Положення про порядок проведення конкурсів з продажу пакетів акцій акціонерного товариства, затвердженого наказом Фонду № 1800 від 31.08.2004, є невід'ємною частиною спірного договору та обов'язкові до виконання відповідачем 1, документального підтвердження виконання яких останнім не надано, а в частині створення та передачі державі виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення представник позивача зазначив, що дійсно відповідачем було забезпечено створення відповідної мережі, однак, підставою відмови в її прийнятті державою від ПАТ «Укртелеком» стало не внесення всього належного такій мережі обладнання, що забезпечує її функціонування, до об'єкту передачі.

В судовому засіданні 21.09.2017 відповідно до ст. 77 господарського процесуального кодексу України оголошено перерву до 02.10.2017.

Відповідачем-1 в судовому засіданні 02.10.2017 подано клопотання про продовження строку вирішення спору у справі на 15 днів.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 02.10.2017 продовжено строк вирішення спору у справі № 910/7708/17 на 15 днів.

В судовому засіданні 02.10.2017 відповідно до ст. 77 господарського процесуального кодексу України оголошено перерву до 09.10.2017.

Третьою особою 03.10.2017 до відділу діловодства суду подано пояснення, в яких зазначає, що акції ПАТ «Укретелеком». які належать на прав власності ТОВ «ЕСУ» та були придбані останнім у позивача згідно приватизаційного договору № КПП-582 купівлі-продажу пакета акцій ВАТ «Укретелеком» за конкурсом, який було укладено11.03.2011 перебувають в заставі АТ «Ощадбанк» згідно договору застави № 18315Z1 від 15.09.2015 та забезпечують виконання зобов'язань ПАТ «Укртелеком» перед АТ «Ощадбанк» за договором купівлі-продажу цінних паперів № 6026-ДД/2015 від 15.09.2015. Чинним законодавством України не врегульовані питання про механізм та джерела повернення коштів покупцям державного майна, сплачених ними за об'єкти приватизації після повернення цих об'єктів у державну власність на виконання судових рішень. Отже, Фонд державного майна України, звертаючись до суду з позовом про розірвання приватизаційного договору, повинен був визначитись з питанням про наслідки його розірвання. Відтак, зважаючи на неефективну реалізацію на законодавчому рівні прав покупців об'єктів приватизації щодо повернення їм коштів, сплачених за об'єкти приватизації, винесення судом рішення про розірвання приватизаційного договору спричинить значну шкоду майновим інтересам АТ «Ощадбанк», яке не тільки буде позбавлене права звернути стягнення на предмет застави та отримати задоволення своїх вимог за рахунок предмету застави, а й отримати кошти від ТОВ «ЕСУ» в разі, якщо б такі кошти були повернуті останньому за об'єкт приватизації. Вказане порушує права банку.

Відповідачем-1 05.10.2017 до відділу діловодства суду подано додаткові пояснення, відповідно до яких зазначає, що відповідач створив ТМСП відповідно до основних технічних вимог, що не заперечується позивачем. Склад ТМСП описано в науково-технічній розробці «Виділена телекомунікаційна мережа спеціального призначення. Зведений комплект документації», технічних паспортах та відображено у виписці з бухгалтерського обліку ПАТ «Укртелеком». Відповідач запропонував до прийняття у державну власність ТМСП у повному обсязі як її описано в названих вище документах. Це підтверджується висновками Центральної комісії. Детальне обґрунтування помилковості причин, на які окремо вказує позивач в своїх додаткових поясненнях, вказано в окремій думці ТОВ «ЕСУ» та ПАТ «Укртелеком» від 19.04.2017. Виключний перелік підстав для відмови у прийманні ТМСП у державну власність вказано у п. 21 Порядку безоплатної передачі у державну власність виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення, затвердженому спільним наказом № 266/739 Адміністрації Держспецзв'язку та Фонду державного майна України. Причини, наведені позивачем, до такого переліку не входять. Вважає, що відповідно, до спірних правовідносин сторін щодо розірвання договору необхідно застосовувати саме ту редакцію ч. 2 ст. 27 Закону України «Про приватизацію державного майна України», яка була чинною на момент їх виникнення (з моменту направлення позивачем пропозиції про розірвання договору від 03.04.2017), а отже в редакції Закону № 4336-VI від 13.01.2012.

Позивач у поданих в судовому засіданні 09.10.2017 поясненнях з приводу наданих АТ «Ощадбанк» пояснень, що стосуються повернення коштів Державою, які були сплачені ТОВ «ЕСУ» за пакет акцій ВАТ «Укртелеком» при розірвання договору купівлі-продажу від 11.03.2011 № КПП-582 зазначив, що законодавством чітко визначені підстави та правові наслідки розірвання договору, де не передбачено повернення коштів сплачених за договором, у разі невиконання однією із сторін своїх зобов'язань.

В судовому засіданні 09.10.2017 відповідно до ст. 77 господарського процесуального кодексу України оголошено перерву до 19.10.2017.

В судовому засіданні 19.10.2017, відповідно до ст. 85 Господарського процесуального кодексу України, було оголошено вступну та резолютивну частини рішення.

Розглянувши матеріали справи та заслухавши пояснення представників сторін та третьої особи, Господарський суд міста Києва

ВСТАНОВИВ:

11.03.2011 між Фондом державного майна України (продавець) та Товариством з обмеженою відповідальністю «ЕСУ» (покупець) було укладено договір купівлі-продажу пакета акцій відкритого акціонерного товариства «Укртелеком» за конкурсом № КПП-582 (надалі - договір).

Відповідно до преамбули договору продавець за підсумками конкурсу з використанням відкритості пропонування ціни за принципом аукціону з продажу державного пакета акцій ВАТ «Укртелеком» (протокол засідання конкурсної комісії з продажу пакета акцій № 5 від 22.02.2011, затверджений Фондом державного майна України від 25.02.2011, та наказ Фонду державного майна України від № 266 28.02.2011) зобов'язується передати у власність покупцю пакет акцій ВАТ «Укртелеком» (після зміни організаційно-правової форми - ПАТ «Укртелеком»), розташованого за адресою: 01030, м. Київ, бул. Тараса Шевченка, 18, код за ЄДРПОУ 21560766, а покупець зобов'язується сплатити за вказаний пакет акцій ціну пакета акцій, прийняти цей пакет акцій і виконати обов'язки, передбачені договором.

Згідно з п. 1 договору предметом договору є пакет акцій ВАТ «Укртелеком» кількістю 17.376.189.488 штук простих іменних акцій, випущених у документарній формі, який знерухомлено, що становить 92,791% статутного капіталу, номінальною вартістю однієї акції 0,25 грн. та номінальною вартістю пакета акцій 4.344.047.372,00 грн. (згідно з уточненим планом розміщення акцій відкритого акціонерного товариства, затвердженим наказом Фонду державного майна України № 1405 від 28.09.2010), який за результатами конкурсу продано за 10.575.100.000,00 грн.

Згідно із п. 5 договору право власності на пакет акцій переходить до покупця від дати сплати повної вартості придбаного пакета акцій.

У відповідності до п. 7 договору передача пакета акцій продавцем покупцю здійснюється протягом трьох робочих днів від дати надходження всіх коштів сплачених за пакет акцій на рахунок продавця і засвідчується актом приймання-передавання пакета акцій ВАТ, який підписується сторонами договору.

Положеннями п. 11 договору встановлено, що покупець зобов'язується виконати фіксовані умови конкурсу, визначені його планом приватизації пакета акцій та Концепцією післяприватизаційного розвитку ВАТ «Укртелеком» (далі - Концепція), яка є невід'ємною частиною договору.

За змістом п.п. в) п 11.2 договору покупець зобов'язаний забезпечити в інноваційно-інвестиційній діяльності товариства, зокрема, створення протягом двох років від дати переходу права власності на пакет акцій товариства, в інтересах функціонування Державної системи урядового зв'язку та відомчих мереж спеціального зв'язку спецспоживачів виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення відповідно до узгоджених усіма спец споживачами основних технічних вимог до неї та безоплатну передачу цієї мережі у державну власність з віднесенням її до сфери управління Держспецзв'язку.

Положеннями п. 6.2 розділу 6 Концепції встановлено, що з метою впровадження цілей післяприватизаційного розвитку та забезпечення ефективності діяльності ВАТ «Укртелеком» в інших напрямах, ТОВ «ЕСУ» планує внесення інвестицій (у вигляді грошових коштів, майна, інтелектуальної власності тощо) впродовж 5 років з моменту набуття права власності на акції ВАТ у розмірі не менше суми, яка еквівалентом 450.000.000,00 доларів США. Напрямки внесення інвестицій (мобільний зв'язок, транспортна мережа, технічне переозброєння, цивільне будівництво, проектно-вишукувальні роботи тощо) та відповідні розміри будуть затверджуватись ТОВ «ЕСУ» шляхом складення кошторису інвестицій на кожний рік виходячи з вимог ринку, фінансового стану товариства та корегування планів розвитку на майбутнє.

Відповідно до п. 25 договору у разі невиконання покупцем зобов'язань за договором продавець має право в установленому законодавством порядку порушити питання про його розірвання та повернення пакета акцій за актом приймання-передавання у державну власність.

Фондом державного майна України у відповідності до приписів ст.ст. 7, 27 Закону України «Про приватизацію державного майна» та ст. 23 Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» було проведено поточну перевірку виконання умов договору за період з 22.12.2014 по 11.05.2016, за наслідками якої складено акт поточної перевірки виконання умов договору купівлі-продажу пакета акцій ВАТ «Укртелеком» за конкурсом № КПП-582 від 11.03.2011 (надалі - Акт).

Із Акту вбачається, що відповідачем-1 було виконано вимогу п.п. 1, 2 договору та сплачено на користь позивача вартість акцій у розмірі 10.575.100.00,00 грн., отже на підставі положень п. 5 договору відповідачем-1 набуто право власності на пакет акцій ВАТ «Укртелеком».

Відповідно до розділу 3 Акту за наслідками проведення вказаної перевірки було встановлено неналежне виконання покупцем взятих на себе умов придбання об'єкту приватизації, а саме: не виконання визначених в п. 6.2 розділу 6 Концепції та п.п. в) п 11.2 договору обов'язків.

Не погоджуючись з Актом 24.02.2017 ТОВ «ЕСУ» звернулося до Фонду державного майна України із заявою № 25 про оскарження результатів перевірки виконання умов договору, за змістом якої просило скасувати висновки про невиконання умов договору, викладені в Акті, без призначення додаткової (повторної) перевірки, а саме: щодо невиконання внесення інвестицій у грошовій формі, п. 6.2 «Інвестиційний план» стор. 71 Концепції післяприватизаційного розвитку ПАТ «Укртелеком», яка є невід'ємною частиною договору; щодо невиконання пункту 11.2 в) договору «створення протягом двох років від дати переходу права власності на пакет акцій товариства, в інтересах функціонування Державної системи урядового зв'язку та відомчих мереж спеціального зв'язку спецспоживачів виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення відповідно до узгоджених усіма спец споживачами основних технічних вимог до неї та безоплатну передачу цієї мережі у державну власність з віднесенням її до сфери управління Держспецзв'язку».

22.03.2017 за наслідками розгляду заяви ТОВ «ЕСУ» № 25 від 24.02.2017 Комісією з питань оскарження результатів перевірки виконання умов договору купівлі-продажу у державному органі приватизації було прийнято рішення про залишення без змін висновків Акту, про що складено протокол оскарження результатів перевірки виконання умов договору купівлі-продажу пакета акцій ПАТ «Укртелеком» № КПП-582 від 11.03.2011.

Листом від 03.04.2017 № 10-25-6534 Фонд державного майна України звернувся до ТОВ «ЕСУ» з пропозицією щодо розірвання договору за змістом якого враховуючи встановлені факти невиконання покупцем умов договору пропонував відповідачу 1 розірвати Договір та повернути державі пакет акцій ВАТ «Укртелеком» у розмірі 92,791% статутного капіталу товариства та зарахувати їх на рахунок держави.

Спір у справі виник у зв'язку із наявністю, на думку позивача, підстав для розірвання договору з підстав невиконання відповідачем-1 покладених на нього згідно договору обов'язків.

Договір від 11.03.2011 є договором купівлі-продажу державного майна в процесі приватизації, а тому спірні правовідносини регулюються в т.ч. положеннями законодавства України про приватизацію державного майна.

Частиною 2 ст. 651 Цивільного кодексу України встановлено, що договір може бути змінено або розірвано за рішенням суду на вимогу однієї із сторін у разі істотного порушення договору другою стороною та в інших випадках, встановлених договором або законом. Істотним є таке порушення договору, коли внаслідок завданої цим шкоди друга сторона значною мірою позбавляється того, на що вона розраховувала при укладенні договору.

Згідно ч. 5 ст. 27 Закону України «Про приватизацію державного майна» на вимогу однієї із сторін договір купівлі-продажу може бути розірвано або визнано недійсним за рішенням суду в разі невиконання іншою стороною зобов'язань, передбачених договором купівлі-продажу, у визначені строки.

Відповідно до ч. 8 ст. 23 Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» органи приватизації здійснюють контроль за виконанням покупцем умов договору купівлі-продажу, а у разі їх невиконання застосовують санкції, передбачені чинним законодавством, та можуть у встановленому порядку порушувати питання про розірвання договору.

Частиною 3 статті 23 Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» встановлено, що до договору включаються зобов'язання сторін, які були визначені умовами аукціону, конкурсу чи викупу, відповідальність та правові наслідки їх невиконання.

В даному випадку, як на підставу для розірвання договору позивач вказує на невиконання покупцем визначеного п. 6.2 розділу 6 Концепції, що є невід'ємною частиною договору, обов'язку з внесення інвестицій впродовж 5 років з моменту набуття права власності на акції ВАТ у розмірі не менше суми, яка є еквівалентом 450.000.000,00 доларів США, та положеннями п.п. в) п 11.2 договору зобов'язання із безоплатної передачі виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення у державну власність з віднесенням її до сфери управління Держспецзв'язку.

Відповідно до ст. 173 Господарського кодексу України господарським визнається зобов'язання, що виникає між суб'єктом господарювання та іншим учасником (учасниками) відносин у сфері господарювання з підстав, передбачених цим Кодексом, в силу якого один суб'єкт (зобов'язана сторона, у тому числі боржник) зобов'язаний вчинити певну дію господарського чи управлінсько-господарського характеру на користь іншого суб'єкта (виконати роботу, передати майно, сплатити гроші, надати інформацію тощо), або утриматися від певних дій, а інший суб'єкт (управнена сторона, у тому числі кредитор) має право вимагати від зобов'язаної сторони виконання її обов'язку. Основними видами господарських зобов'язань є майново-господарські зобов'язання та організаційно-господарські зобов'язання.

Згідно із ст. 174 Господарського кодексу України господарські зобов'язання можуть виникати: безпосередньо із закону або іншого нормативно-правового акта, що регулює господарську діяльність; з акту управління господарською діяльністю; з господарського договору та інших угод, передбачених законом, а також з угод, не передбачених законом, але таких, які йому не суперечать; внаслідок заподіяння шкоди суб'єкту або суб'єктом господарювання, придбання або збереження майна суб'єкта або суб'єктом господарювання за рахунок іншої особи без достатніх на те підстав; у результаті створення об'єктів інтелектуальної власності та інших дій суб'єктів, а також внаслідок подій, з якими закон пов'язує настання правових наслідків у сфері господарювання.

У відповідності до ч. 1 ст. 175 Господарського кодексу України майново-господарськими визнаються цивільно-правові зобов'язання, що виникають між учасниками господарських відносин при здійсненні господарської діяльності, в силу яких зобов'язана сторона повинна вчинити певну господарську дію на користь другої сторони або утриматися від певної дії, а управнена сторона має право вимагати від зобов'язаної сторони виконання її обов'язку. Майнові зобов'язання, які виникають між учасниками господарських відносин, регулюються Цивільним кодексом України з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом.

За змістом ст. 509 Цивільного кодексу України зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку. Зобов'язання виникають з підстав, встановлених статтею 11 цього Кодексу.

Частиною 1 ст. 11 Цивільного кодексу України встановлено, що цивільні права та обов'язки виникають із дій осіб, що передбачені актами цивільного законодавства, а також із дій осіб, що не передбачені цими актами, але за аналогією породжують цивільні права та обов'язки.

Згідно із ч. 1 ст. 13 Цивільного кодексу України цивільні права особа здійснює у межах, наданих їй договором або актами цивільного законодавства.

Положеннями ст. 14 Цивільного кодексу України встановлено, що цивільні обов'язки виконуються у межах, встановлених договором або актом цивільного законодавства. Особа не може бути примушена до дій, вчинення яких не є обов'язковим для неї. Виконання цивільних обов'язків забезпечується засобами заохочення та відповідальністю, які встановлені договором або актом цивільного законодавства. Особа може бути звільнена від цивільного обов'язку або його виконання у випадках, встановлених договором або актами цивільного законодавства.

З огляду на викладені норми вбачається, що в силу погоджених сторонами умов приватизації спірних акцій ТОВ «ЕСУ» було взято на себе зобов'язання із внесення інвестицій впродовж 5 років з моменту набуття права власності на акції ВАТ у розмірі не менше суми, яка є еквівалентом 450.000.000,00 доларів США (п. 6.2 розділу 6 Концепції) та створення протягом двох років від дати переходу права власності на пакет акцій товариства, в інтересах функціонування Державної системи урядового зв'язку та відомчих мереж спеціального зв'язку спецспоживачів виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення відповідно до узгоджених усіма спец споживачами основних технічних вимог до неї та безоплатну передачу цієї мережі у державну власність з віднесенням її до сфери управління Держспецзв'язку (п.п. в) п 11.2 договору).

При цьому, відповідачем-1, заперечуючи проти позову: в частині виконання п. 6.2 розділу 6 Концепції, вказується на те, що визначені такими положеннями обов'язки із внесення інвестицій є виключно планами, а не прямими обов'язками, однак, в будь-якому випадку останні були виконані, на підтвердження чого надає висновки та звіти приватних юридичних і аудиторських компаній; в частині виконання п.п. в) п 11.2 договору - вказує на створення у визначені строки виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення відповідно до узгоджених усіма спецспоживачами основних технічних вимог до неї, однак не передання її у державну власність з віднесенням до сфери управління Держспецзв'язку з незалежних від покупця обставин, а саме, безпідставної відмови в її прийняті.

Згідно із ст. 6 Цивільного кодексу України сторони мають право укласти договір, який не передбачений актами цивільного законодавства, але відповідає загальним засадам цивільного законодавства. Сторони мають право врегулювати у договорі, який передбачений актами цивільного законодавства, свої відносини, які не врегульовані цими актами. Сторони в договорі можуть відступити від положень актів цивільного законодавства і врегулювати свої відносини на власний розсуд. Сторони в договорі не можуть відступити від положень актів цивільного законодавства, якщо в цих актах прямо вказано про це, а також у разі, якщо обов'язковість для сторін положень актів цивільного законодавства випливає з їх змісту або із суті відносин між сторонами.

Частиною 1 ст. 627 Цивільного кодексу України встановлено, що відповідно до статті 6 цього Кодексу сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.

У відповідності до ч. 1 ст. 628 Цивільного кодексу України зміст договору становлять умови (пункти), визначені на розсуд сторін і погоджені ними, та умови, які є обов'язковими відповідно до актів цивільного законодавства.

За змістом п. 1.3 Положення про порядок проведення конкурсів з продажу пакетів акцій акціонерних товариств, затвердженого наказом Фонду державного майна України № 1800 від 31.08.2004, розпорядженням Антимонопольного комітету України № 330-р від 31.08.2004, рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 489 від 17.11.2004, (в редакції, чинній на момент виникнення спірних правовідносин) конкурсна пропозиція - документи, які містять пропозиції потенційних покупців щодо придбання пакета акцій; план приватизації пакета акцій - зобов'язання потенційного покупця щодо виконання фіксованих умов конкурсу та оплати ціни придбання пакета акцій, наданий ним у складі конкурсної пропозиції відповідно до додатка 1 до цього Положення; концепція розвитку товариства (об'єкта приватизації) - заходи учасника конкурсу в плані приватизації контрольного пакета акцій щодо подальшого ефективного використання об'єкта приватизації, спрямовані на підвищення економічних, соціальних, фінансових, технологічних та екологічних показників діяльності відповідного об'єкта приватизації; фіксовані умови конкурсу - це вичерпний перелік зобов'язань, які є однаковими і незмінними для всіх учасників конкурсу. Перевиконання фіксованих умов не дає учаснику конкурсу переваг перед іншими учасниками.

Пунктом 4 Умов проведення конкурсу з продажу пакета акцій ВАТ «Укртелеком», погоджених розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1948-р від 12.10.2010, покупець подає Фондові державного майна концепцію розвитку товариства, яка повинна містити: зобов'язання учасника конкурсу щодо виконання умов конкурсу та реалізації плану довгострокових інтересів у розвитку товариства щодо підвищення економічних, соціальних, фінансових, технологічних та екологічних показників його діяльності; бізнес-план післяприватизаційного розвитку об'єкта, що включає план зайнятості працівників товариства, пропозицію інвестора із зазначенням максимального розміру інвестицій, строку та порядку їх внесення.

В положеннях п. 11 договору сторонами було погоджено, що покупець зобов'язується виконати фіксовані умови конкурсу, визначені його планом приватизації пакета акцій та Концепцією післяприватизаційного розвитку ВАТ «Укртелеком», яка є невід'ємною частиною договору.

Тобто, укладаючи договір сторонами в силу приписів ст.ст. 6, 627, 628 Цивільного кодексу України було погоджено, що визначені Концепцією умови розвитку ВАТ «Укртелеком» є обов'язковими до виконання, а положень які б встановлювали будь-які виключення щодо обов'язку дотримання покупцем визначеного плану розвитку ВАТ «Укртелеком» зміст договору не містить.

Відтак, посилання відповідача-1 на те, що визначені Концепцією умови післяприватизаційного розвитку ВАТ «Укртелеком» є лише плановими та не можуть бути обов'язковими до виконання не ґрунтуються на положеннях чинного законодавства і погоджених сторонами умовах договору, а останній з підписанням договору свідомо взяв на себе обов'язок з виконання відповідного зобов'язання (внесення інвестицій).

Більш того, в п. 12 договору сторонами було погоджено, що у разі виявлення розбіжностей між фіксованими умовами конкурсу, зазначеними у пункті 11 договору, та Концепцією, яка є невід'ємною частиною договору, що змінює обов'язки покупця, покупець зобов'язується виконувати фіксовані умови конкурсу та внести відповідні зміни до Концепції протягом місяця з дати підписання продавцем акта перевірки стану виконання умов Договору, в якому зафіксовані такі розбіжності. Зміни до Концепції вносяться покупцем виключно за погодженням продавця.

В той же час, доказів реалізації покупцем закріпленими в наведених положеннях договору прав/обов'язків щодо змін умов Концепції (в т.ч. в частині внесення інвестицій) матеріали справи не містять.

Отже, наявними в матеріалах справи документами, в яких було сформовано умови спірної приватизації, належним чином підтверджується виникнення у відповідача 1 в силу приписів п. 11 договору та п. 6.2 розділу 6 Концепції обов'язку із внесення інвестицій впродовж 5 років з моменту набуття права власності на акції ВАТ у розмірі не менше суми, яка є еквівалентом 450.000.000,00 доларів США.

Статтею 1 Закону України «Про інвестиційну діяльність» встановлено, що інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект. Такими цінностями можуть бути: кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери (крім векселів); рухоме та нерухоме майно (будинки, споруди, устаткування та інші матеріальні цінності); майнові права інтелектуальної власності; сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навиків та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але не запатентованих ("ноу-хау"); права користування землею, водою, ресурсами, будинками, спорудами, обладнанням, а також інші майнові права; інші цінності.

Згідно з ч. 1 ст. 2 Закону України «Про інвестиційну діяльність» інвестиційною діяльністю є сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій.

За змістом ст. 5 Закону України «Про інвестиційні діяльність» суб'єктами (інвесторами і учасниками) інвестиційної діяльності можуть бути громадяни і юридичні особи України та іноземних держав, а також держави. Недержавні пенсійні фонди, інститути спільного інвестування, страховики та фінансові установи - юридичні особи публічного права здійснюють інвестиційну діяльність відповідно до законодавства, що визначає особливості їх діяльності. Інвестори - суб'єкти інвестиційної діяльності, які приймають рішення про вкладення власних, позичкових і залучених майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти інвестування. Інвестори можуть виступати в ролі вкладників, кредиторів, покупців, а також виконувати функції будь-якого учасника інвестиційної діяльності.

Спірною перевіркою, оформленою Актом, було встановлено, що покупцем всупереч взятих на себе обов'язків не було виконано зобов'язання із внесення за рахунок власного майна (майнових прав) інвестицій впродовж 5 років з моменту набуття права власності на акції ВАТ «Укртелеком» у розмірі не менше суми, яка є еквівалентом 450 000 000 доларів США.

Пунктом 1 розпорядження Кабінету Міністрів України № 850-р від 17.09.2014 «Про передачу у державну власність виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення» було вирішено погодитися з пропозицією Фонду державного майна та Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації щодо безоплатної передачі у державну власність виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення, створеної на виконання підпункту «в» підпункту 2 пункту 3 додатка до розпорядження Кабінету Міністрів України № 1948 від 12.10.2010 «Про погодження умов проведення конкурсу з продажу пакета акцій ВАТ «Укртелеком», з віднесенням її до сфери управління зазначеної Адміністрації.

На виконання вказаного розпорядження наказом Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та Фонду державного майна України № 266/739 від 19.05.2015 було затверджено Порядок безоплатної передачі у державну власність виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення (надалі - Порядок), відповідно до якого встановлено, що цей Порядок визначає механізм безоплатної передачі виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення у державну власність (далі - ТМСП).

У відповідності до п. 3 Порядку виділена телекомунікаційна мережа спеціального призначення - комплекс технічних засобів телекомунікацій, що створений на базі транспортної телекомунікаційної мережі публічного акціонерного товариства «Укртелеком» із закриттям доступу до нього з боку телекомунікаційної мережі загального користування та призначений для формування та виділення (розподілу) телекомунікаційного ресурсу через телекомунікаційну мережу доступу до ТМСП в інтересах споживачів послуг ТМСП; магістральний вузол ТМСП - комплекс технічних засобів телекомунікацій на магістральному рівні ТМСП, призначений для забезпечення функцій перетворення (адаптації) із сигналом SDH телекомунікаційної мережі доступу до ТМСП (рівень STM-64), транспортування адаптованого сигналу SDH до інших вузлів ТМСП та взаємодії із системами управління й адміністрування елементами мережі; регіональний вузол ТМСП - комплекс технічних засобів телекомунікацій на регіональному рівні ТМСП, призначений для забезпечення функцій перетворення (адаптації) клієнтського сигналу Gigabit Ethernet телекомунікаційної мережі доступу до ТМСП, узгодження Ethernet-кадрів за ознакою ідентифікаторів тегу, транспортування Ethernet-кадрів до іншого вузла ТМСП та взаємодії із системами управління та адміністрування елементами мережі; телекомунікаційна мережа доступу до ТМСП (далі - мережа доступу) - комплекс технічних засобів та споруд телекомунікацій, призначений для розподілу телекомунікаційного трафіку в напрямку мереж спецспоживачів та агрегації трафіку в напрямку ТМСП для подальшого транспортування.

Згідно із п.п. 5, 6 Порядку заходи з передачі у державну власність ТМСП проводяться Центральною комісією з передачі-приймання ТМСП у державну власність (далі - Центральна комісія) та територіальними комісіями з передачі-приймання ТМСП у державну власність (далі - територіальні комісії), які підпорядковані Центральній комісії. До складу Центральної комісії входять представники: Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації (далі - Держспецзв'язку); Фонду державного майна; ТОВ «ЕСУ» (за згодою); ПАТ «Укртелеком» (за згодою). До складу Центральної комісії можуть входити представники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та державних органів, діяльність яких пов'язана з безпекою, обороною держави та правоохоронною діяльністю, у разі надання ними відповідних пропозицій щодо складу Центральної комісії або залучення Адміністрацією Держспецзв'язку їх представників до її складу (за згодою).

Відповідно до п. 15 Порядку на першому етапі територіальні комісії у терміни, визначені Календарним планом, на підставі документів, зазначених у пунктах 4, 12 цього Порядку, перевіряють готовність до передачі у державну власність комплексів технічних засобів телекомунікацій ТМСП (у межах зони відповідальності територіальної комісії), а саме: здійснюють тестування ТМСП разом з мережею доступу, як це передбачено Актом спільної комісії (результати тестування оформляються протоколами відповідно до затверджених форм, зазначених у пункті 12 цього Порядку); проводять інвентаризацію (звіряння) обладнання ТМСП (результати інвентаризації оформляються актами відповідно до затвердженої форми, зазначеної у пункті 12 цього Порядку); визначають можливість отримання, зберігання, використання та технічного обслуговування комплексів технічних засобів телекомунікацій ТМСП територіальним органом Адміністрації Держспецзв'язку відповідно до вимог Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1225 від 04.08.2000; визначають можливість забезпечення територіальним органом Адміністрації Держспецзв'язку сталого функціонування комплексів технічних засобів телекомунікацій ТМСП.

Положеннями п. 20 Порядку встановлено, що на другому етапі передачі ТМСП Центральна комісія з'ясовує та перевіряє: відповідність ТМСП вимогам, визначеним в умовах проведення конкурсу з продажу пакета акцій відкритого акціонерного товариства «Укртелеком», затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1948-р від 12.10.2010 «Про погодження умов проведення конкурсу з продажу пакета акцій ВАТ «Укртелеком», і у підпункті «в» пункту 11.2 договору купівлі-продажу пакета акцій відкритого акціонерного товариства «Укртелеком» КПП-582 від 11.03.2011; склад ТМСП, що передається у державну власність до сфери управління Адміністрації Держспецзв'язку, відповідно до документації ТМСП; результати тестування ТМСП разом з мережею доступу; результати інвентаризації (звіряння) обладнання ТМСП; можливість Держспецзв'язку отримувати, зберігати, використовувати та проводити технічне обслуговування ТМСП відповідно до вимог Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1225 від 04.08.2000; можливість забезпечення Держспецзв'язку сталого функціонування комплексів технічних засобів телекомунікацій ТМСП.

З огляду на викладені положення вбачається, що з метою реалізації належного виконання обумовленого п.п. в) п. 11.2 договору обов'язку покупця із створення протягом двох років від дати переходу права власності на пакет акцій товариства, в інтересах функціонування Державної системи урядового зв'язку та відомчих мереж спеціального зв'язку спецспоживачів виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення відповідно до узгоджених усіма спецспоживачами основних технічних вимог до неї та безоплатної передачі цієї мережі у державну власність з віднесенням її до сфери управління Держспецзв'язку, було встановлено певний порядок відповідної передачі.

Однак, із наявного в матеріалах справи протоколу засідання Центральної комісії з передачі-приймання ТМСП у державну власність від 15.04.2016 вбачається, що при проведенні заходів щодо приймання-передачі у державну власність створеної ТМСП було виявлено наступні недоліки: до складу ТМСП, що пропонується до передачі у державну власність, внесено не все обладнання ТМСП (Комплект документації т. 3.1 та 3.2), яке використовується при створенні та функціонуванні ТМСП, а лише обладнання адаптації та частково обладнання управління (Комплект документації т. 3.2). Основні складові ТМСП, які задіяні у її створені (Комплект документації т. 3.1), не передаються у державну власність (володіння Держспецзв'язку) (п. 2 протоколу); ТМСП не забезпечує повноцінного функціонування та використання спецспоживачами сервісу другого рівня у сегментів IP ТМСП, що унеможливлює організацію каналів передавання даних (L2VPN) між районними центрами та обмежує кількість підключень обладнання спец споживачів до вузла ТМСП (обмежена кількість МАС-адрес) (п. 3 протоколу); Держспецзв'язок не матиме можливості отримувати, зберігати, використовувати та проводити технічне обслуговування обладнання ТМСП відповідно до вимог Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних силах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1225 від 04.08.2000. Реалізація цього можлива лише у випадку укладення договорів на технічне обслуговування тільки з ПАТ «Укртелеком» (п. 5 протоколу); Держспецзв'язок не зможе забезпечити стале функціонування та управління комплексів технічних засобів ТМСП (п. 6 протоколу), у зв'язку з чим було прийнято рішення про відсутність підстав для приймання ТМСП у державну власність станом на 15.04.2016 та запропоновано вчинити відповідні дії на усунення встановлених недоліків.

Пунктом 21 Порядку встановлено, що Центральна комісія відмовляє в прийманні ТМСП, якщо: отримає негативні результати тестування ТМСП разом з мережею доступу; виявить недоліки в процесі інвентаризації (звіряння) обладнання ТМСП, які пов'язані з нестачею матеріальних засобів або розбіжностями облікових даних з документацією ТМСП; ТМСП або окремі її складові, окрім складових, визначених у пункті 16 цього Порядку, не можуть бути передані у володіння територіальним органам Адміністрації Держспецзв'язку для забезпечення ними гарантованого їх контролю та обслуговування; виявить ризики щодо можливості втрати управління ТМСП, порушення надійності її функціонування, несанкціонованого впливу на працездатність ТМСП.

Відповідно до ст. 610 Цивільного кодексу України порушенням зобов'язання є його невиконання або виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання (неналежне виконання).

Таким чином, матеріалами справи підтверджується факт невиконання зобов'язання з передачі державі ТМСП (зокрема, чинний протокол засідання Центральної комісії з передачі-приймання ТМСП у державну власність від 15.04.2016, в якому зафіксована відмова у прийнятті ТМСП у державну власність із зазначенням підстав для такої відмови), а тому визнати зобов'язання покупця зі створення ТМСП та передачі її у державну власність неможливо.

Відповідно до ст. 33 Господарського процесуального кодексу України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень. Докази подаються сторонами та іншими учасниками судового процесу.

З огляду на викладене матеріалами справи не спростовуються викладені в Акті висновки щодо невиконання ТОВ «ЕСУ» взятих на себе зобов'язань із внесення інвестицій впродовж 5 років з моменту набуття права власності на акції ВАТ у розмірі не менше суми, яка є еквівалентом 450.000.000,00 доларів США (п. 6.2 розділу 6 Концепції) та створення протягом двох років від дати переходу права власності на пакет акцій товариства, в інтересах функціонування Державної системи урядового зв'язку та відомчих мереж спеціального зв'язку спецспоживачів виділеної телекомунікаційної мережі спеціального призначення відповідно до узгоджених усіма спец споживачами основних технічних вимог до неї та безоплатну передачу цієї мережі у державну власність з віднесенням її до сфери управління Держспецзв'язку (п.п. в) п 11.2 договору), а відповідачем-1 не надано суду належних та допустимих доказів наявності незалежних від нього обставин, які перешкоджали належному виконанню таких умов приватизації спірного майна.

Наслідки невиконання умов договору передбачені положеннями ч. 5 ст. 27 Закону України «Про приватизацію державного майна», відповідно до якої на вимогу однієї із сторін договір купівлі-продажу може бути розірвано або визнано недійсним за рішенням суду в разі невиконання іншою стороною зобов'язань, передбачених договором купівлі-продажу, у визначені строки.

Згідно із п. 25 договору у разі невиконання покупцем зобов'язань за договором продавець має право в установленому законодавством порядку порушити питання про його розірвання та повернення пакета акцій за актом приймання-передавання у державну власність.

За таких обставин, позовні вимоги Фонду державного майна України про розірвання договору є правомірними та обґрунтованими.

Також, позивач просить повернути пакет акцій ПАТ «Укртелеком» у кількості 17.376.189.488 штук на рахунок Фонду державного майна України у цінних паперах.

Частиною 9 ст. 27 Закону України «Про приватизацію державного майна» встановлено, що у разі розірвання в судовому порядку договору купівлі-продажу у зв'язку з невиконанням покупцем договірних зобов'язань приватизований об'єкт підлягає поверненню у державну власність, включаючи земельну ділянку.

Оскільки судом встановлено наявність правових підстав для розірвання договору, то похідна вимога позивача про повернення пакету акцій ПАТ «Укртелеком» у кількості 17.376.189.488 штук державі шляхом зобов'язання Публічного акціонерного товариства «Державний експортно-імпортний банк України» списати з рахунку ТОВ «ЕСУ» пакет акцій ПАТ «Укртелеком» у кількості 17.376.189.488 штук простих іменних акцій, що становить 92,791 % статного капіталу товариства на рахунок держави Україна 300996-UA50009997 в Публічному акціонерному товаристві Акціонерний банк «Укргазбанк» є правомірною та обґрунтованою, адже в силу приписів Закону України «Про депозитарну систему України» відповідний обов'язок з вчинення таких дій за наслідками розірвання договору покладається саме на відповідача-2, як зберігача спірного пакету акцій.

Аналогічний висновок щодо правомірності застосування наведеного способу захисту порушених прав і інтересів викладено в постанові Вищого господарського суду України від 09.09.2015 у справі № 918/39/15.

Також, позивачем заявлено вимогу про стягнення з відповідача-1 пені у розмірі 81.900.000,00 дол. США за прострочення виконання обов'язку з внесення інвестицій.

Судом встановлено, що відповідач-1 у встановлений договором строк (до 10.05.2016 - п'ять років з моменту набуття права власності на об'єкт приватизації) свого обов'язку по внесенню інвестиції не виконав, допустивши прострочення виконання відповідного зобов'язання, тому дії відповідача 1 є порушенням договірних зобов'язань (ст. 610 Цивільного кодексу України), і він вважається таким, що прострочив (ст. 612 Цивільного кодексу України), відповідно є підстави для застосування встановленої законом відповідальності.

Стаття 611 Цивільного кодексу України передбачає, що у разі порушення зобов'язання настають правові наслідки, якими зокрема є сплата неустойки.

За змістом ч. 5 ст. 29 Закону України «Про приватизацію державного майна» при повному або частковому невиконанні умов договорів купівлі-продажу встановлюється така відповідальність покупців: у разі порушення встановлених умовами договору купівлі-продажу строків внесення інвестицій у встановленому обсязі покупцями сплачується пеня у розмірі 0,1 відсотка вартості не внесених інвестицій за кожний день прострочення;

Позивачем заявлено вимогу про стягнення пені за прострочення по внесенню інвестицій у розмірі 81.900.000,00 доларів США, нарахованої з урахування приписів ч. 6 ст. 232 Господарського кодексу України, тобто за шість місяців прострочення виконання відповідачем-1 спірного зобов'язання.

Суд перевірив та погоджується з заявленим позивачем до стягнення розміром пені, а тому вимога позивача про стягнення пені у розмірі 81.900.000 доларів США є правомірною.

За таких обставин, суд приходить до висновку про необхідність задоволення позовних вимог в повному обсязі.

Згідно з ст. 33 Господарського процесуального кодексу України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень.

Відповідач доказів на спростування обставин, повідомлених позивачем не надав.

Таким чином, позовні вимоги Фонду державного майна України обґрунтовані та підлягають задоволенню повністю.

Витрати по сплаті судового збору, відповідно до вимог ст. 49 Господарського процесуального кодексу України, підлягають стягненню з відповідача-1 на користь позивача.

Враховуючи наведене та керуючись ст. 49, ст.ст. 82-85 ГПК України, суд -

В И Р І Ш И В:

1. Позов задовольнити повністю.

2. Розірвати договір купівлі-продажу пакета акцій відкритого акціонерного товариства «Укртелеком» за конкурсом від 11.03.2011 № КПП-582 у кількості 17.376.189.488 штук простих іменних акцій, що становить 92,791 % статутного капіталу товариства, укладений між Фондом державного майна України та Товариством з обмеженою відповідальністю «ЕСУ».

3. Зобов'язати Публічне акціонерне товариство «Державний експортно-імпортний банк України» (03150, м. Київ, вул. Антоновича, 127; код ЄДРПОУ 00032112) списати з рахунку Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕСУ» (02002, м. Київ, вул. Челябінська, 5А; код ЄДРПОУ 33940565) пакет акцій ПАТ «Укртелеком» у кількості 17.376.189.488 штук простих іменних акцій, що становить 92,791 % статутного капіталу товариства, на рахунок Держави Україна (керуючий рахунком - Фонд державного майна України, код ЄДРПОУ 00032945) 300996-UA50009997 в Публічному акціонерному товаристві Акціонерний Банк «Укргазбанк» (код ЄДРПОУ 23697280); код в НДУ 100024-UA30300996.

4. Стягнути з Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕСУ» (02002, м. Київ, вул. Челябінська, 5А; код ЄДРПОУ 33940565) на користь державного бюджету України пеню у розмірі 81.900.000 (вісімдесят один мільйон дев'ятсот тисяч) доларів 00 центів США, що в перерахунку на національну валюту, за офіційним курсом Національного Банку України станом на 10.05.2017, становить 2.171.169.000 (два мільярди сто сімдесят один мільйон сто шістдесят дев'ять тисяч) грн. 00 коп.

5. Стягнути з Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕСУ» (02002, м. Київ, вул. Челябінська, 5А; код ЄДРПОУ 33940565) на користь Фонду державного майна України (01133, м. Київ, вул. Г. Алмазова, 18/9; код ЄДРПОУ 00032945) 243.200 (двісті сорок три тисячі двісті) грн. 00 коп. витрат по сплаті судового збору.

Повне рішення складено 23.10.2017.

Суддя **В.В.Сівакова**